NISCHOMRÅDE · KURERAD TRENDANALYS

Stärkande av elkundens rättigheter och skydd

Detta nischområde handlar om att informera och stötta elkunder, både privatpersoner och företag, gällande deras stärkta rättigheter och skydd på elmarknaden till följd av nya lagar och regleringar. Fokus ligger på avtalsvillkor, skydd mot avstängning och förståelse för nya avtalsformer.

UPPDATERAD 17 augusti 2026

Mikro Makro Mega

15 PUBLICERADE TRENDER

© Trendscope · version 5 · 2026-08-17 · 1/18

KORT SVAR

Det viktigaste i analysen

Elmarknaden genomgår en omfattande juridisk omställning där elkundens rättigheter stärks genom **nya krav på avtalstransparens** och **skydd mot avstängning**. Företag måste nu anpassa sina processer för att möta striktare regler kring avtalsvillkor, riskstyrning och kundinformation.

01 Hur påverkar de nya lagkraven våra processer för avstängning av el?

Processerna måste formaliseras och bli spårbara för att säkerställa efterlevnad av nya tidsfrister och förbud mot avstängning under helger. Företag behöver implementera **systemstöd för avstängningsskydd** som automatiskt hanterar rätt steg i kravprocessen och dokumenterar kundinformation.

02 Vilka krav ställs på våra avtalsöversikter vid försäljning?

Ni måste tillhandahålla en kortfattad och tydlig sammanfattning av de viktigaste villkoren före tecknande eller förlängning. Detta kräver **standardiserade avtalsöversikter** som tydliggör totalpris, bindningstid och uppsägningsvillkor.

03 Hur ska vi hantera riskstyrning för fastpris- och mixavtal?

Ei kräver att ni kan dokumentera hur prisrisker hanteras och hur riskfördelningen kommuniceras till kunden. Ni bör **formaliserad riskstyrning** och säkerställa att avtalsvillkoren är transparenta för att undvika tillsynsåtgärder.

04 Vad innebär avskaffandet av anvisade elavtal för vår kundhantering?

Från 1 juli 2027 måste kunder aktivt välja avtal. Ni behöver bygga processer för att **hantera sistahandsleverans** och identifiera kunder utan avtal.

© Trendscope · version 5 · 2026-08-17 · 2/18

MIKROTREND

Stärkt skydd mot avstängning och uppsägning av elavtal

Nya lagar, delvis implementerade från 2025, förstärker elkundernas skydd mot avstängning och uppsägning av elavtal. Detta innebär tydligare processer för hantering av försenade betalningar, krav på anmälan med angivna tidsfrister, samt förbud mot avstängning under helger och helgdagar. Målet är att minska risken för att kunder blir utan el och att säkerställa rättvisa förfaranden för elhandelsföretagen.

Reglering | Konsumentbeteende | Sakerhet | 2 observationer · senast 17 augusti 2026

Källor

01 **Nya Lagar Pa Energi och Naringsomradet 2026**
regeringen.se

02 **Elmarknadsfrågor (Betänkande 2025/26:NU17 Näringsutskottet)**
riksdagen.se

03 **Allmänna avtalsvillkor**
energimarknadsbyran.se

© Trendscope · version 5 · 2026-08-17 · 3/18

MAKROTREND

EU-anpassade elmarknadsregler ökar behovet av specialiserad kundskyddskompetens

Svenska elmarknadsregler ändras genom den EU-anpassade reformen av elmarknaden, med lagändringar som trädde i kraft den 1 januari 2026. Företag som säljer el eller ger konsumentrådgivning behöver löpande bevaka regeländringar och utbilda personal i avtalsvillkor, kundinformation och rättigheter för att säkerställa korrekt hantering.

Reglering | Arbetskraft | Kvalitet | 1 observation · senast 17 augusti 2026

Källor

01 **Sent beslut om lagändringar inför 1 januari 2026 - Energiföretagen ...**
energiforetagen.se

02 **Electricity market reform - consilium.europa.eu**
consilium.europa.eu

© Trendscope · version 5 · 2026-08-17 · 4/18

MEGATREND

Stärkt EU-rättslig grund för grundläggande konsumenträttigheter på energimarknaden

En bredare trend, förstärkt av EU-domstolens avgöranden i april 2026, visar på en ökad konstitutionell vikt för EU-fördrag och stärkande av grundläggande rättigheter på EU-nivå. Detta, tillsammans med EU:s elmarknadsdirektiv och Omnibusdirektivet, skapar en robust och långsiktig grund för nationella regleringar som syftar till att skydda energikonsumenter. Företag måste förvänta sig en fortsatt utveckling av konsumenträttigheter och transparens, med krav på tydligare avtalsvillkor, inga bytesavgifter och skydd för utsatta konsumenter, vilket påverkar hur affärsmodeller utformas och kundrelationer hanteras.

Reglering | Politik | Konsumentbeteende | 2 observationer · senast 17 augusti 2026

Källor

01 **europa.eu**
energy.ec.europa.eu

02 **Nya ellagar underlättar för energidelning - Tidningen Energi**
energi.se

03 **[PDF] Nya lagar om elsystemet - Lagrådet**
lagradet.se

© Trendscope · version 5 · 2026-08-17 · 5/18

MAKROTREND

Starkare skydd mot frånkoppling kopplas till betalningsalternativ och tvistlösning

El får inte stängas av för konsumenter utan ett väsentligt avtalsbrott, föregående rättelsefrist och tydlig information om alternativ som kan förhindra frånkoppling. Vid obetalda eller tvistiga fakturor krävs ytterligare processkrav, och EU-reglerna förstärker skyddet för utsatta kunder samt begränsar uppsägning eller avbrytande när ett klagomål ännu inte har behandlats.

Reglering | Sakerhet | Halsa | 1 observation · senast 17 augusti 2026

Källor

01 **Förbättrad utformning av EU:s elmarknad - Regeringen.se**
regeringen.se

02 **Frånkoppling - Energimarknadsinspektionen**
ei.se

03 **Internal market for electricity | EUR-Lex**
eur-lex.europa.eu

© Trendscope · version 5 · 2026-08-17 · 6/18

MIKROTREND

Digitala plattformar för energidelning måste byggas runt kundskydd och balansansvar

De nya svenska ellagarna skapar rättsliga förutsättningar för energidelning, men balansansvaret pekas ut som en möjlig tröskel. Det öppnar för plattformar som automatiserar fördelning av el, avtalsinformation, samtycken och ansvar mellan hushåll, energigemenskaper, elhandlare och balansansvariga aktörer.

Digitalisering | Affarsmodeller | Reglering | 1 observation · senast 17 augusti 2026

Källor

01 **Nya lagar om elsystemet-vad innebär propositionen för ...**
energiforetagen.se

02 **Nya lagar om elsystemet (Beslut 15 juni 2026)**
riksdagen.se

03 **Regeringen föreslår nya lagar om elsystemet**
regeringen.se

© Trendscope · version 5 · 2026-08-17 · 7/18

MIKROTREND

Anvisade elavtal ersätts av aktivt avtalsval och leveransskyldig sistahandsleverantör

Från den 1 juli 2027 tas anvisade elavtal bort och kunder måste själva teckna ett elavtal för att få elleverans. Elhandlare och nätföretag behöver bygga processer för att identifiera kunder utan avtal, informera dem tydligt och hantera sistahandsleverans; den största elhandlaren i området får samtidigt en skyldighet att teckna avtal även med kunder med låg kreditvärdighet, med möjlighet att kräva ekonomisk säkerhet.

Reglering | Konkurrens | Konsumentbeteende | 1 observation · senast 17 augusti 2026

Källor

01 **Nya lagar om elsystemet - Regeringen.se**
regeringen.se

02 **Två nya lagar ersätter ellagen - Energimarknadsinspektionen**
ei.se

03 **Nya lagar på elområdet - Ramberg Advokater**
ramberglaw.se

© Trendscope · version 5 · 2026-08-17 · 8/18

MIKROTREND

Lagändringar möjliggör energidelning och nya affärsmodeller för lokala energigemenskaper

De nya ellagarna underlättar energidelning, vilket tillåter kunder att tillgodoräkna sig el producerad utanför den egna fastigheten inom samma elområde. Detta öppnar upp för nya affärsmodeller kring lokala energigemenskaper, peer-to-peer-handel och optimering av lokal produktion och konsumtion. Företag kan utveckla plattformar och tjänster för att underlätta denna delning och skapa nya intäktsströmmar.

Reglering | Innovation | Affarsmodeller | Hallbarhet | 6 observationer · senast 17 augusti 2026

Källor

01 **Regeringen går vidare med nya lagar om elsystemet - Regeringen.se**
regeringen.se

02 **riksdagen.se**
riksdagen.se

03 **[PDF] Nya lagar om elsystemet - Lagrådet**
lagradet.se

MAKROTREND

Standardiserade och mer lättbegripliga avtalsöversikter blir ett compliance-krav

Elleverantörer måste ge kunderna en kort, tydlig sammanfattning av de viktigaste avtalsvillkoren före tecknande eller förlängning och hålla den tillgänglig under avtalstiden, bland annat via webbplats eller inloggade kundsidor. Översikten ska tydliggöra totalpris, kostnadsfördelning, avtalsform, bindningstid, uppsägning, kundservice och eventuella rabatter eller tilläggstjänster, vilket skapar behov av standardiserade mallar och bättre digital avtalsstyrning.

Reglering | Digitalisering | Kvalitet | 1 observation · senast 17 augusti 2026

Källor

01 **Regeringens proposition 2025/26:16 Förbättrad utformning av EU:s elmarknad**
regeringen.se

02 **Frågor och svar - EIFS 2024:2**
ei.se

03 **Förbättrad utformning av EU:s elmarknad - Regeringen.se**
regeringen.se

MAKROTREND

Ny svensk lagstiftning delar upp ellagen och tydliggör roller

Den nuvarande ellagen (1997:857) ersätts av en ny elmarknadslag och en lag om elektriska ledningar. Detta skapar ett tydligare och mer lättöverskådligt regelverk, anpassat till EU-rätten, som klargör systemansvar och roller i elsystemet. Företag på elmarknaden måste anpassa sina interna processer, avtal och efterlevnadsrutiner till det nya regelverket.

Reglering | Politik | Infrastruktur | 4 observationer · senast 17 augusti 2026

Källor

01 **Regeringen föreslår nya lagar om elsystemet**
regeringen.se

02 **Nya lagar om elsystemet (Proposition 2025/26:240) | Sveriges riksdag**
riksdagen.se

03 **Ellagen delas och energigemenskaper tar form - Svensk Solenergi**
svensksolenergi.se

© Trendscope · version 5 · 2026-08-17 · 11/18

MIKROTREND

Fastpris- och mixavtal kräver formaliserad riskstyrning hos elleverantörer

Ei inför särskilda föreskrifter för elhandelsföretag som erbjuder fastpris-och mixavtal, med krav kopplade till hantering av leverantörens risker enligt det reviderade elmarknadsdirektivet. Leverantörer behöver därför kunna visa hur prisrisker hanteras, hur avtalsvillkor utformas och hur riskfördelningen mellan företag och kund kommuniceras.

Reglering | Ekonomi | Kvalitet | 1 observation · senast 17 augusti 2026

Källor

01 **Nya lagar om elsystemet (Proposition 2025/26:240) | Sveriges riksdag**
riksdagen.se

02 **Ei inför nya föreskrifter riktade till elhandelsföretag som erbjuder fastpris- och mixavtal - Energimarknadsinspektionen**
ei.se

03 **Vad är nytt på elmarknaden 2026?**
goteborgenergi.se

© Trendscope · version 5 · 2026-08-17 · 12/18

MIKROTREND

Avstängningsskydd flyttas in i formaliserade och spårbara ärendeflöden

Förstärkta regler om försenade betalningar, tidsfrister, anmälningar och förbud mot avstängning under helger och helgdagar ökar kraven på systemstöd hos elhandelsföretag. Företag behöver kunna automatisera rätt steg i kravprocessen, stoppa otillåtna avstängningar och bevara bevis på att kunden informerats enligt rätt tidsram.

Reglering | Digitalisering | Effektivisering | 1 observation · senast 17 augusti 2026

© Trendscope · version 5 · 2026-08-17 · 13/18

MAKROTREND

Ökad efterfrågan på prissäkring och transparens på elmarknaden

Revideringen av elmarknadsdirektivet syftar till att säkra tillgången till prissäkring för att skydda mot framtida prisvolatilitet och öka transparensen på elmarknaden. Detta driver behovet av avancerade mjukvarulösningar för elhandel och konsulttjänster som kan hjälpa företag att navigera i en mer komplex och volatil marknad, samt att utnyttja nya prissäkringsmöjligheter.

Ekonomi | Konkurrens | Digitalisering | 6 observationer · senast 17 augusti 2026

Källor

01 **Elmarknadsdirektivet - Svenska kraftnät**
svk.se

02 **Åtgärder för elmarknad och flexibilitet i efterfrågan - Regeringen.se**
regeringen.se

03 **Förbättrad utformning av EU:s elmarknad (Betänkande 2025/26 ...**
riksdagen.se

MIKROTREND

Ökad efterfrågan på dynamiska elavtal och timprismodeller

Intresset för dynamisk prissättning och timprisavtal växer markant, med en ökning från 4% till 18% av kontrakten mellan 2022 och 2026. Detta driver elleverantörer att utveckla och marknadsföra mer flexibla avtal som belönar aktiv energistyrning, samtidigt som det ställer krav på digitala lösningar för att hjälpa kunder att optimera sin förbrukning baserat på timpriser.

Konsumentbeteende | Affarsmodeller | Digitalisering | Teknik | 3 observationer · senast 17 augusti 2026

Källor

01 **Elsystemet och elmarknaden - Energimyndigheten**
energimyndigheten.se

02 **Välj typ av publikation - Energimarknadsinspektionen**
ei.se

03 **[PDF] Nya lagar om elsystemet - Lagrådet**
lagradet.se

© Trendscope · version 5 · 2026-08-17 · 15/18

MIKROTREND

Ei skärper tillsynen av brytavgifter och pressar bort schabloniserade avgifter

Energimarknadsinspektionen har identifierat flera brister och genomför under 2026 fördjupad tillsyn av administrativa avgifter, fasta brytbelopp och avgifter som baseras på återstående förbrukning eller en procentandel av elpriset. Elhandlare behöver kunna dokumentera den faktiska prissäkringsförlusten, formulera tydliga avtalsvillkor och ta bort avgifter som inte kan kopplas till ett fast eller delvis fast pris.

Reglering | Konkurrens | Kvalitet | 1 observation · senast 17 augusti 2026

Källor

01 **Huvudsakliga förändringar i de allmänna avtalsvillkoren ELHANDEL 2025 K och ELNÄT 2025 K jämfört med tidigare avtalsvillkor**
energiforetagen.se

02 **Ei har granskat brytavgifter för elhandelsavtal - Energimarknadsinspektionen**
ei.se

03 **Byte av elhandelsföretag och brytavgifter - Energimarknadsinspektionen**
ei.se

© Trendscope · version 5 · 2026-08-17 · 16/18

MEGATREND

Snabb transponering av EU:s elmarknadsreform kräver omedelbar compliance-anpassning

EU:s Electricity Market Design och relaterade reformer antogs 2024 och kräver snabb nationell transponering, vilket skapar konkreta legala och operativa krav för elhandlare, aggregatorer och mjukvaruleverantörer. Företag måste kartlägga gap mot REMIT, nya marknadskoder och nationella föreskrifter samt uppgradera processer för marknadsrapportering och intern kontroll för att undvika sanktioner.

Reglering | Affarsmodeller | 7 observationer · senast 17 augusti 2026

Källor

01 **Electricity market design**
energy.ec.europa.eu

02 **Stärkt tillsyn av grossistenergimarknaderna för en trygg och transparent handel - Regeringen.se**
regeringen.se

03 **Parliament adopts reform of the EU electricity market | News | European Parliament**
europarl.europa.eu

OM ANALYSEN

Använd gärna analysen

Du får gärna skriva ut, dela och citera ur analysen. Använd insikterna i ert eget arbete, i presentationer och i samtal där de kan göra nytta.

DOKUMENTKÄLLA

https://trendscope.se/starkande-av-elkundens-rattigheter-och-skydd

NÄR DU HÄNVISAR

Ange Trendscope som källa. I digitala sammanhang får du gärna länka tillbaka till dokumentkällan, så att läsaren kan hitta den senaste publicerade versionen och följa underlaget vidare.

KONTROLLERA VIKTIGA UPPGIFTER

Både människor och AI kan missa sammanhang, feltolka uppgifter eller återge en källa fel. Kontrollera därför originalkällan när en uppgift ska ligga till grund för beslut, publicering eller andra sammanhang där korrekthet är viktig.

AI-STÖD OCH MÄNSKLIG KURERING

Delar av källinsamlingen och bearbetningen har gjorts med AI-stöd. Urval, struktur och den publicerade analysen har granskats och kurerats redaktionellt av människor.

FÖRESLAGEN HÄNVISNING

Trendscope. “Stärkande av elkundens rättigheter och skydd”. Uppdaterad 17 augusti 2026.

© Trendscope · version 5 · 2026-08-17 · 18/18